

ویژگی های شیطان: عامل بیرونی / پنداشت و تفکر وی برتر بودن از آدمیان (مغرور) / سوگندی وی: فریب فرزندان آدم و بازداشتن از بهشت / کار و راه نفوذ وی فریب و وسوسه به سوی گناه / صاحب وعده خلاف به بندگان / اختیار انسان در انتخاب وی یا دوری از وی / خداوند، شیطان را از درگاه خود راند و برای همیشه او را طرد کرد، چون فرمان خدا را برای سجده بر انسان اطاعت نکرد.

سرمایه های عقل، اختیار، فطرت و گرایش به خیر و دوری از بدی و وجدان عاملان اصلی جلوگیری از سلطه موانع رسیدن به هدف بر انسان هستند.

✓ در میان موانع رسیدن به هدف، دشمن ترین دشمن ما از چه راهی موجب سقوط و گمراهی ما می شود؟

هنر داخل ۹۸

(۱) وسوسه کردن و فریب دادن انسان - ایجاد دشمنی و کینه در میان مردم

(۲) وسوسه کردن و فریب دادن انسان - بازداشتن از پیروی از عقل و وجدان

(۳) طغیان در درون انسان - ایجاد دشمنی و کینه در میان مردم

(۴) طغیان در درون انسان - بازداشتن از پیروی از عقل و وجدان

تدبر در قرآن - اقدامات شیطان برای فریب انسانها

«شیطان می خواهد به وسیله شراب و قمار، در میان شما عداوت و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا و نماز باز دارد.» (مائده ۹۱)

مفاهیم: ابزار فریب شیطان عبارتند از: شراب، قمار / شراب و قمار (علت) ایجاد عداوت و کینه بین انسانها و دوری از خدا و نماز (معلول) / هدف شیطان از این کارها دوری از یاد خدا و نماز است / هدف اصلی نماز، یاد خدا است.

«و شیطان، هر کاری را که [گناهکاران] می کردند، در نظرشان زینت داد.» (انعام ۴۳)

مفاهیم: زینت دادن گناه گناهکاران توسط شیطان ابزار اصلی وی است که منجر به فراموشی وجدان می شود.

«کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آنها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشتشان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.» (محمد ۲۵)

مفاهیم: شیطان کسانی را با آرزوهای (آمال) طولانی فریب می دهد که دارای چنین ویژگی ای باشند: پشت کردن به حق بعد از روشن شدن مسیر هدایت (حقیقت) / زینت دادن گناهان آنها توسط شیطان عامل اصلی فریب و توجیه اقداماتشان است که وجدان یا نفس لوامه را به کناره می کشاند.

رواج شراب و قمار در جهت دوری از خدا

زینت دادن گناهان

سرگرمی به آرزوهای طولانی دنیایی

✓ بر اساس کلام وحی، کدام گروه از انسانها گرفتار حيله، آرزوهای طولانی و زینت عمل زشت توسط شیطان می شوند؟

تالیفی - مشابهت

تجربی ۹۹

۱) کسانی که اهل عداوت و کینه هستند.

۲) کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آنها، پشت به حق کردند.

۳) کسانی که به وعده شیطان اطمینان کردند.

۴) کسانی که اهل شراب و قمار هستند.

سوالات منتخب امتحان

- ۱- اولین قدم در تقرب به خداوند چیست؟
- ۲- اهمیت خودشناسی را تبیین نمایید.
- ۳- سرمایه های انسان را نام ببرید.
- ۴- کدام سرمایه انسان باعث می شود تا وی مسئول سرنوشت خویش شود؟
- ۵- سخن حضرت علی(ع) در مورد سرمایه فطرت را بیان کنید.
- ۶- منظور از نفس لوامه چیست؟
- ۷- ارتباط میان سرمایه و هدف را توضیح دهید.
- ۸- موانع رسیدن به هدف نهایی برای انسان را نام ببرید.
- ۹- سخن حضرت علی(ع) در مورد نفس اماره را بنویسید.
- ۱۰- شیطان از چه راههایی انسانها را فریب می دهد.
- ۱۱- روی آوردن به نیکی و دوری از بدی حاصل بهره مندی از سرمایه وجدان است. (صحیح-غلط)
- ۱۲- نام دیگر سرمایه نفس لوامه، است. (وجدان-اماره)
- ۱۳- عامل درونی رسیدن به رستگاری و کمال شیطان است. (صحیح-غلط)

۱۴- پیامد فریب خوردن توسط شیطان بوسیله شراب و قمار چیست؟ در نهایت ره آورد آن چه امری است؟

۱۵- زینت دادن اعمال زشت و فریب با آمال و آرزوهای طولانی توسط شیطان ویژگی کدام گروه است؟

پر پرواز در یک نگاه

سرمایه های انسان

- جامع ترین و اصلی ترین هدف، تقرب به خداوند
- خودشناسی، سودمندترین دانشها
- خلق آسمانها و زمین برای انسان و توانایی بهره مندی از آنها توسط انسانها نشان دهنده ارزش بالای انسان در خلقت
- ۵ سرمایه درونی (عقل، اختیار، فطرت، گرایش به خیر و دوری از بدی، نفس لوامه)
- یک سرمایه بیرونی (پیامبران و امامان)

تناسب سرمایه و هدف

- انتخاب هدف باید بر اساس و میزان سرمایه باشد.
- عقل دوراندیش = منع خوشی زودگذر
- وجدان بامحکمه = بازداشتن از راحت طلبی

موانع رسیدن به هدف

- نفس اماره (امر کننده به بدی، طغیانگر و سرکش، دشمن ترین دشمن انسان، درونی)
- شیطان (دعوت کننده به گناه و بدی، بدون تسلط بر انسان، کار و راه نفوذ: وسوسه و فریب، زینت دادن گناهان، فریب با آرزوهای طولانی، رواج شراب و قمار در جهت دوری از یاد خدا و نماز)